



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

46. An peccet mortaliter laicus; si praesente Diacono in casu necessitatis baptizat infantem? Et quid, praesente Sacerdote? Et quid est dicendum, quando laicus baptizat extra casum necessitatis, an ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

De Sacram. Baptism. Resol XLVI. &c. 31

considerabilis; ergo opposita inversio & praelatio erit mortalis, utpote gravis usurpatio cuiusdam praelationis, & inchoationis officij.

3. Tertia opinio mortale, etiamsi negligatur Diaco-
 nus. Ita Sotus in 4. distinct. 4. q. unc. art. 2. §. circa
 tertiam. Suarez in 3. part. tom. 3. disp. 31. sect. 4. §.
 Unde tertio addendum. Layman. lib. 5. tract. 2. cap. 7.
 num. 4. Zambranus de Sacram. Baptism. c. 1. dub. 1 §.
 num. 5. Joannes Henriquez in comp. cap. 23. num. 4.
 Granadus de Sacram. in 3. part. contr. 4. tract. 2.
 disp. 2. num. 6. ubi sic ait: Non est mortale hunc
 ordinem invertere, ut si laicus coram Diacono,
 vel femina coram viro ministraret baptismum,
 quia cum nullus istorum sit ex officio minister
 baptismi, quod unus potius, quam alter bapti-
 zet, non est gravis inordinatio. Sic ille. Atque
 hanc opinionem docet etiam doctus Episcopus
 Moscolus in summ. tract. 2. capit. 4. num. 2. ubi ita
 affert. [Tambien me parece que pecaria mortal-
 mente el lego bautizando delante de un Presbyte-
 ro confagrado, y con potestad de Ordenes para
 aquel ministerio, mas si el lego fué mas habil,
 como un Doctor Jurista; que el Sacerdote; no pe-
 caria bautizando delante del, pero entre los Dia-
 conos, y Subdiaconos, y Clerigos de menores
 Ordenes, y seglares hombres, y mugeres, aten-
 to que ninguno dellos es ministro propio, ni con-
 sagrado para este ministerio, no parece seria peca-
 do mortal bautizar contra el orden arriba dicho;
 sino indecencia grande. Mas lo que en este caso
 conviene advertir, es consejo laudable, y saluda-
 ble, y acertado poner los ojos en la persona que
 sepa mejor administrar este Sacramento; para que
 la tal le administre, y por esta razon algunas ve-
 zes, y no pocas estando presentes diversas perso-
 nas, y aun graves; las comadres diestras en este
 ministerio son las que bautizan los niños, quan-
 do estan en peligro de muerte.] Ita Moscolus, &
 huic tertie sententia ego libenter adhaereo. Vide
 etiam me ipsum, & Doctores, quos citavi in 3.
 part. tract. 4. * ref. 4.

4. Cavendum est igitur maxime ex his, ne ille
 a quo petitur, ut ministret in periculo mortis ba-
 ptismum, propter scrupulos, relinquat morien-
 tem sine baptismo, expectans ministrum magis
 idoneum; sed si dubitet an opportunè veniet, vel
 non, talis idoneus ministret baptismum; quia ea
 pars est tutior. Et idem est; si dubitet, an sit peri-
 culum mortis, vel non; & si pro tibi qualitate &
 tempore non possit rem examinare, nunquam
 discedat a loco, in quo est baptizandus periclitans,
 sed mittat alium; qui vocet idoneum ministrum;
 ut si interim necessitas urgeat; ipsemet baptiza-
 ret. Deinde notandum est etiam, quando bapti-
 zat aliquis idiota; dicat formam vulgari sermo-
 ne potius, quam Latino, ne erret, nisi consta-
 ret Latine bene profertendam; & haec omnia do-
 cet Zambranus de Sacram. Baptismi, capit. 1.
 dub. 15. num. 5. & 7.

RESOL. XLVI.

An peccet mortaliter laicus, si praesente Diacono, in
 casu necessitatis baptizat infantem?
 Et quid, praesente Sacerdote?
 Et quid est dicendum, quando laicus baptizat extra
 casum necessitatis, an peccet mortaliter, & incurrat
 irregularitatem? Ex part. 3. tit. 4. Ref. 4.

§. 1. **A**ffirmative respondet Joan. de la Cruz
 in direct. conscient. part. 2. de Sacrament.
 Baptismi. q. 2. dub. 1. concl. 3. Nugnus in 3. part. q. 67.
 art. 5. diff. 2. & Coninch. de Sacram. q. 67. dub. 1.
 concl. 3. qui pro hac sententia citat Suarez, licet
 male; nam ipse contrarium, & merito docet in 2.
 part. tom. 3. disp. 31. sect. 4. & ita etiam hanc nega-
 tivam sententiam tuentur Layman. in Theol. moral.
 lib. 5. tract. 2. cap. 7. num. 4. Villalobos in sum. tom. 1.
 tract. 5. diff. 8. num. 10. Chamerota de Sacrament.
 tract. 2. cap. 4. dub. 5. Pitigianus in 4. sentent. tom. 1.
 distinct. 6. q. 1. art. 1. post concl. 5. & Sylvius in 3. part.
 q. 67. art. 3. & alij, ubi asserunt esse mortale, si abs-
 que legitima causa praetermittatur, in tali casu Sa-
 cerdos praesens; si autem Diaconus, vel unus ex
 inferioribus praetermittatur, esse solum veniale, aut
 nullum, si mulier peritior sit laico praetermisso, ut
 communiter solent esse obstetrices. Ex his appar-
 et, me olim rectè consuluisse obstetricem quan-
 dam non peccasse mortaliter, dum in casu necessi-
 tatis baptizavit infantem, dum aderant alij Reli-
 giosi in lacris constituti; non tamen Sacerdotes
 qui hoc facere potuissent.

Sup. hoc &
 contento in
 hoc & seq.
 §. in Ref.
 praeterita, a
 lin. 4. & in
 aliis ejus
 prima not.

2. Non desinam etiam hic adnotare Valen-
 tiam tom. 4. disputat. 4. qu. 2. punct. 1. Et Joannem
 Suarez in enchiridio casuum conscientia lib. 5.
 ver. baptismus, §. in necessitate, docuisse laicum ba-
 ptizantem praesente Sacerdote, secluso contem-
 ptu, & minime renuente Sacerdote, peccare tan-
 tum venialiter.

Sup. hoc in
 Ref. not.
 praeterita.

3. Nota tamen hic obiter contra Paludanum in
 4. sentent. dist. 5. q. 2. Sylvestrum ver. Baptismus 3.
 & alios, laicum baptizantem extra casum necessi-
 tatis, peccare quidem mortaliter, sed non incur-
 rere irregularitatem; & ita docent Nugnus in 3.
 part. q. 6. art. 5. diff. 3. Pitigianus in 4. sentent. tom. 1.
 dist. 6. q. 1. art. 1. & alij. Nec valet dicere, quod qui
 baptizat sine necessitate, baptizat ex officio, sed
 propter hoc ponitur laico irregularitas. Ergo. Se-
 cundo laicus si conficit aliud Sacramentum, est ir-
 regularis; ergo etiam si administrat Baptismum.
 Nam responderetur ad primum negando majorem,
 quoniam cum in hoc Sacramento distinguitur mi-
 nister solemnitate, & necessitatis, cum non ba-
 ptizat ex solemnitate, tantum baptizat tanquam
 minister necessitatis, atque adeo non tanquam ex
 officio. Et per hoc patet responsio ad secundum
 negando consequentiam; quoniam in aliis Sacra-
 mentis non distinguuntur minister solemnitate, &
 necessitatis, atque adeo quomodocumque conficiat,
 conficit quasi ex officio, & ideo est irregularis, quod
 non accidit in casu nostro. Ergo.

RESOL. XLVII.

An Diaconus, si baptizat aliquem in articulo mor-
 tis, possit aliquando solemniter illum bap-
 tizare?
 Et an, si Diaconus sine commissione solemniter ba-
 ptizat, sit irregularis? Ex part. 5. tract. 3. Re-
 solut. 28.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docet Suarez
 in 3. part. tom. 3. disp. 23. sect. 3. ubi sic
 ait. In ordine ad solemnem Baptismi administratio-
 nem haec ex rationabili causa potest Diacono com-
 mitti in casu necessitatis, imò si necessitas urgeat, &
 Sacerdos sit absens; potest ipse jure suo ministe-
 rium usurpare, ut docet glossa in c. Diaconus, ver.
 necessitas 93. dist. Ita Suarez.

Sup. hoc in
 tom. 3. et. r.
 ex Ref. 8. le-
 ge doctrinā
 a lin. 5. §. 1.
 vers. Quod
 autē, & ali-
 quid in duo-
 bus §§. legq.
 praecitatae
 Ref.